Vlaams Parlement

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 222
van **PIET DE BRUYN**
datum: 14 december 2015

---

aan **JOKE SCHAUVLIEGE**
VLAAMS MINISTER VAN OMGEVING, NATUUR EN LANDBOUW

Vossenpopulatie - Stand van zaken

Het ANB (Agentschap voor Natuur en Bos) heeft cijfers over het aantal afgeschoten vossen. Het betreft gegevens die de wildbeheereenheden (WBE) en de onafhankelijke jachtrechthouders moeten verstrekken bij het indienen van het "Wildrapport". Deze "Wildrapporten" van de WBE kunnen via het e-loket Fauna en Flora digitaal ingediend worden of op papier bezorgd worden. In antwoord op eerdere schriftelijke vragen blijkt een toename van geschoten of gevangen vossen.

Recente afschotcijfers voor de vos zijn online niet terug te vinden. De afschotcijfers worden noch voor de vos (vulpes vulpes), noch voor enige andere wildsoort, met uitzondering van ree en everzwijn, in Vlaanderen gecontroleerd.

Voor wat de terugmeldingen van geoormerkte vossen betreft (INBO-onderzoek 1998-2003,) bleken de doodsoorzaken verdeeld te zijn over 67% door afschot, 18% door verkeer en 15% door andere oorzaken (maaimachine, paard,…).

De grootte van de vossenpopulatie is in de praktijk nooit exact te bepalen. Om de populatiegrootte in te schatten, doet het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek (INBO) sinds 1998 onderzoek in een vast onderzoeksgebied (100 km²), gelegen in het zuiden van de provincie Oost-Vlaanderen (in de Vlaamse Ardennen).

1. Hoeveel vossen werden in 2013, 2014 en 2015 geschoten? Kan de minister deze cijfers per provincie geven? Zijn er leeftijdskenmerken bekend van de afgeschoten vossen?
2. Acht de minister het wenselijk dat afschotcijfers voor vos of andere wildsoort dan ree en everzwijn worden gecontroleerd? Kan de minister haar antwoord ook duiden?
3. Heeft de minister ook recente cijfers over de sterfte onder vossen ten gevolge van een andere oorzaak dan afschot (verkeer, andere oorzaken)? Kunnen ook deze cijfers voor 2013, 2014 en 2015 per provincie worden gegeven?
4. Hoeveel aanmeldingen van schade aangericht door vossen heeft ANB in 2013, 2014 en 2015 ontvangen? Kan de minister deze cijfers per provincie opgeven?
   a) Hoeveel van deze aanmeldingen werden ingewilligd?
   b) Hoeveel van deze aanmeldingen werden geweigerd? Op welke gronden?

5. Hoe groot was de Vlaamse vossenpopulatie in de voorbije jaren 2012, 2013, 2014 en 2015? Indien dit niet bekend is: acht de minister het wenselijk om dit in kaart te brengen? Zo ja, binnen welke termijn? Zo neen, waarom niet?
6. Kan de minister de cijfers voor het voorjaars- en najaarsstand van de vossen per 100 km² van het vast onderzoeksgebied (100 km²) van het INBO meedelen? Graag een overzicht voor de periode 2012 tot en met 2015.
7. Hoeveel smienten en patrijzen werden in 2013, 2014 en 2015 geschoten? Kan de minister deze cijfers per provincie geven? Bij patrijzen graag ook opsplitsing voor haan, hen en patrijs jong (< 1 jaar).

JOKE SCHAUVLIEGE
VLAAMS MINISTER VAN OMGEVING, NATUUR EN LANDBOUW

ANTWOORD
op vraag nr. 222 van 14 december 2015
van **PIET DE BRUYN**

---

1. De gevraagde gegevens zijn weergegeven in tabel 1 in bijlage. De analyse en rapportage door het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek (INBO) van de data voor 2015 zijn voorzien voor het najaar van 2016. Van de gerapporteerde geschoten vossen zijn geen leeftijdskenmerken gekend.

2. In het kader van de participatie en responsabilisering van de doelgroepen in het natuurbeleid wordt aan de jager gevraagd om te rapporteren over zijn jachtactiviteit in het verplichte jaarlijkse wildrapport. De wildrapporten worden gescreend en geanalyseerd door het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) en door het INBO. De resultaten van deze wildrapporten zijn bedoeld om op Vlaams niveau aan populatiemonitoring en -beheer te doen en geven populatietrends weer. De bijkomende controles die worden uitgevoerd voor grofwild (ree, damhert, edelhert en wild zwijn) zijn gericht op het verkrijgen van een preciezer inzicht in de populatie-evolutie: leeftijdsopbouw, ruimtelijke en genetische spreiding, schade-impact….

3. Via het project 'Dieren onder de wielen', in 2010 van start gegaan als een samenwerkingsverband tussen de Vlaamse overheid, Natuurpunt en Vogelbescherming binnen het globale internetportaal 'waarnemingen.be', worden verkeersslachtoffers zoals vossen geregistreerd door tal van vrijwilligers. De gegevens vindt u terug in tabel 2 in bijlage.

4. Het ANB ontvangt in het kader van een aanvraag tot schadevergoeding meldingen van schade door vossen. In 2013 werd één melding ontvangen voor de provincie Antwerpen, in 2014 werd één melding ontvangen voor de provincie West-Vlaanderen en in 2015 werden (nog) geen meldingen ontvangen.

   a) Geen van de schadevergoedingsaanvragen werd ingewilligd.

   b) Beide schadevergoedingsaanvragen werden niet ontvankelijk verklaard.
      - De aanvraag uit 2013 in Antwerpen werd niet ontvankelijk verklaard omdat de vos jachtwild is met een open jachttijd het jaar voordien en er niet kon worden aangetoond dat de vos afkomstig was uit een bos- of natuurreservaat of uit een door de Vlaamse overheid of een erkende terreinbeherende vereniging om natuurbehoudsredenen beheerd gebied, waarin de jacht op de vos het gehele voorbije jaar niet geopend was en ook de bestrijding van dat wild niet werd toegelaten.
      - De aanvraag uit 2014 in West-Vlaanderen werd niet ontvankelijk verklaard omdat enerzijds de geleden pluimveeschade minder dan 300 euro bedroeg en anderzijds de preventieve maatregelen niet voorafgaand aan de opgetreden schade genomen werden. Het soortenschadebesluit bepaalt in artikel 13 immers dat er een eigen risico is van minstens 250 euro per schadelijder per jaar en dat vergoedingen lager dan 50 euro niet worden uitbetaald.
        Het feit dat de administratieve schadevergoeding slechts in zeer beperkte gevallen van toepassing is voor vos en dat daardoor de kans op de uitbetaling van een administratieve schadevergoeding zeer gering is ten opzichte van de schadegevallen, zorgt ervoor dat het aantal meldingen dat langs die formele weg binnenkomt eveneens zeer beperkt is.

5. Bij de opstart van de rapportering door de WBE's in 1998 werd door de overheid beslist om niet de voorjaarsstand van de vos op te vragen maar het aantal bezette vossenburchten. Het jaarlijks gerapporteerd cijfer werd gehanteerd als een index en een inschatting voor de veranderingen op het terrein, eerder dan een absoluut cijfer dat het resultaat is van een gestandaardiseerde inventarisatiemethode. De trend per WBE werd vervolgens gehanteerd als input voor verdere analyses. Na een eerdere analyse door het INBO voor de periode 1999 – 2007 loopt momenteel de analyse voor de periode 2008 – 2014. De resultaten worden verwacht in najaar van 2016. Zoals reeds aangegeven in mijn antwoord op deelvraag 2 is het belangrijk voor de Vlaamse overheid om aan de hand van populatietrends de populatie te kunnen monitoren met het oog op het vrijwaren van een leefbare populatie en het vrijwaren van de instandhouding op Vlaams en Europees niveau. De actuele populatieschattingen en afschotgegevens leveren een voldoende zekerheid dat met het huidige beleid de vossenpopulatie leefbaar is.

6. De opvolging van het onderzoeksgebied van 100 km² werd in de loop van de voorbije jaren afgebouwd en in 2014 stopgezet. In de periode 2012-2014 werd enkel nog het aantal nesten, alias territoria, bepaald. In 2012 en 2013 bedroeg dit 30, in 2014 was dit 31. Een omrekening naar de voorjaars- en najaarsstand is niet zinvol wegens het ontbreken van recente, geactualiseerde bijkomende informatie, zoals de worpgrootte, het aandeel niet aan de voortplanting deelnemende wijfjes, en de leeftijdsverhouding van de geschoten dieren.

7. De gevraagde gegevens zijn opgenomen in tabel 3 en 4.

BIJLAGE

Overzicht